

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Allandó hirdete-
seknél árkedvezmény.

Altruisztikus alapon.

— jun. 28.

A pénzügyminiszter nagy fontosságú törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, a magyar földhitelintézetek létesítendő országos szövetségéről. Ennek a törvényjavaslatnak az a célja, hogy a lehető legalkalmasabb végrehajtó szervet teremtsen meg az állami birtokpolitika számára s egyúttal módosítsa az 1894. évi telepítési törvénynek számos, a gyakorlatban be nem vált, célszerűtlen intézkedését.

Könnnyű belátni, hogy a parcellázás és telepítés, általában a birtokpolitika terén a magánvállalkozás nem szolgálhatja kellően, nem elégítheti ki azokat a magas érdekeket, amelyek ezekhez a gazdasági műveletekhez kormányzati és nemzeti szempontból fűződnek. Az államnak azonban nem lehet célja a magánvállalkozást elnyomni s másfelől egy tisztán állami intézet tulságosan igénybe venné az államháztartást. A törvényjavaslat éppen ezért a kérdésnek olyan megoldását tervezi, hogy az új intézmény létesítésében az állam mellett a magántőke is részt vegyen.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége a törvényjavaslat szerint alakul az állam, továbbá a Magyar Földhitelintézet, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete és az Országos Központi Hitelszövetkezet közreműködésével, oly módon, hogy az államnak úgy az alapításban, mint a vezetésben vezető szerep jut. Ugyanis a 15 millió korona alaptőkéből 8 milliót az állam ad, a többi 7 milliót a pénzintézetek adják össze. A szervezet kerül a bürokratizmus nehézkes formáit és fölhasználja az alapításban résztvevő pénzintézetek vezető embereinek kiváló szaktudását és gyakorlati érzékét, e mellett azonban biztosítja a döntő állami befolyást azzal, hogy az intézet elnökét, alelnökét, s az igazgatóság egy-egy tagját, illetve póttagját a pénzügyi és a földművelésügyi miniszter nevezi ki.

Ez a nagyszabású új pénzintézet teljesen kizárja működése köréből a nyereségszerzésre való törekvést s a törvényjavaslat megszabja, hogy az alapítványi üzletrészek után legfőlegb négy százalékos osztalékot fizethet. — Tisztán altruisztikus alapon fog tehát létrejönni s ezzel alkalmassá lesz a kitűzött nemes közcéloknak minden mellétekintet nélkül való hűséges szolgálatára.

Másfelől éppen ezen ideális irányánál fogva nem támaszt káros versenyt annak a magánvállalkozásnak, amely a helyes birtokpolitika szempontjából üdvös eredményeket képes elérni, sőt ezzel a magánvállalkozással az új intézet karöltve kíván működni.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének a célja, közelebbről tekintve, a következő. Első sorban az állami, a legmagasabb gazdasági és szociális érdekeknek megfelelő parcellázás és telepítés. Szabályozni fogja tehát azokat a nagy arányú birtokmozgalmakat, amelyek napjainkban már folyamatban vannak, de az említett nemzeti szempontokat nem mindenben elégítik ki. További nagy fontosságú céljai: középirtokok létesítése; nagy terjedelmű és korlátolt forgalmu birtokokon a kisbérleti rendszer meghonosítása; meghonosítása az életbiztosítással kapcsolatos jelzálogkölcsonök intézményének is; kölcsönök nyújtása községek és törvényhatóságok számára, közlegelők szerzése és munkásházak létesítése céljából.

Ez az állami vezetés alatt álló hatalmas intézmény közre fog működni, az alapításban résztvevő pénzintézetek útján, kölcsönnyújtásoknál is, az ily természetű ügyeknek soron kívüli elintézését biztosítja, kölcsönt a telep vételárának 75%-a erejéig nyújt vagy nyújtat s a kölcsönnek egyenlő évi járadékban való visszafizetését eszközli ki. A földvásárlókat tehát olcsó ingatlanhoz és szerfölött előnyös kölcsönhöz juttatja.

Az új intézet éppen nem részesül sokalható állami kedvezésben. Eltekintve attól, hogy az igazgatás költségeit a telepítési alap viseli, adó- és illetékkedvezménye azonos általában az altruisztikus intézetekével. Az, hogy a teljesítéssel járó vagyonszátruházások illetékmentesek, tulajdonképpen nem az intézetnek, hanem az üzletfeleknek járó kedvezmény.

A magyar társadalom kétségteletlenül a legnagyobb örömmel fogja üdvözölni a Héderváry-kormányt ezt a rendkívül becses törvényjavaslatát, amely egy első rendű fontos kérdést oly szerencsés módon van hivatva megoldani. Az előző kormányoknak is voltak birtokpolitikai javaslatai, de azok messzire ható, jelentős mértékben korlátozták a magánvállalkozást és az ingatlanokra vonatkozó tulajdonjogot is. A Héderváry-kormány minden ily-

nemű korlátozás teljes mellőzésével szándékozik létrehozni egy olyan országos intézményt, amely bizonyára hatalmas eszköze lesz a kormány céltudatos, produktív, nemzeti birtokpolitikájának és nagy hatású tényezője a közjólét emelkedésének Magyarországon.

A megye tanácssterméből.

A törvényhatóság rendes közgyűlése.
— Szürke tárgysor. — Költségvetések, községi számadások s más ügyek.

— jun. 28.

Zemplénvármegye törvényhatósága hétfőn közgyűlésre jött össze. A tárgysor nagyobbára esőndes lélekzetű, szürke ügyeket vitt a plénum elé és a tanácskozás során alig egy-két olyan momentum akadt, melybe mélyebben belekapaszkodhatott volna az érdeklődés. A törvényhatósági bizottság tagjai is kevés számmal jöttek fel a vármegye tanácsstermébe és általesvén a tárgysor első pontjain, annyira megtrikult az érdeklődők száma, hogy a nagyobbára csak adminisztratív ügyek tárgyalása egy-két bizottsági tag jelenlétében folyt előre. Meczner Gyula főispán — szíves szavakkal üdvözölve a bizottság megjelent tagjait — napirend előtt bejelentette, hogy Dókus Gyula alispánt negyven éves közzolgálat alkalmából a legfelsőbb uralkodói kegy a szolgálati éremmel tüntette ki. S ennek a ténynek alkalmából egyhangú lelkesedés mellett tolmácsolta a főispán az alispán előtt a vármegye jókívánatait. Majd bejelentette a főispán, hogy a vármegye egyik érdemes régi munkását: dr. Frieder Zsigmond királyhelmecei járásorvost tb. vármegyei főorvossá nevezte ki. Átérve a tárgysorra, a közgyűlés elsőnek az alispán évnegyedes jelentését vette tudomásul.

(A megye határozatai.)

Olaszliszka község és az ottani róm. kath. hitközség között kötött adásvevési szerződést jóváhagyta a vármegye s megadta a szakciót. Majd Sárospatak 500,000 koronás kölcsönüggyét is jóváhagyta. A kölcsönt 65 évi 5%-os annuitás mellett 95%-os árfolyammal a Pesti Kereskedelmi Banknál veszi fel Sárospatak város s 120000 koronát a tervbe veit sárospataki járásbírószág költségeire irányzott elő. A jegyzői nyugdíj-költség-előirányzat hiánya jövőben az egyesadók arányában lesz fedezendő. A radi segédjegyzői választást megsemmisítette, Kluger Miklóst jelentte ki megválasztott segédjegyzőnek a vármegye. — Sátoraljaujhely városának azon határozata, melylyel a bérlők kérelmére a vambérletet a folyó évre 34000 koronáról 30000 koronára szálította alá, alaki hiányok miatt visszaküldetett. A varannó—sztrópkói h. é. vasut céljaira 100 ezer koronát szavazott meg a vármegye, az idevonatkozó határozatot azonban megsemmisítette a kereskedelemügyi miniszter. Nagyvárad törvényhatósága ártirt a vármegyéhez, hogy vásároljon az osztrák-magyar bank részvényeiből. Miután kívánatos, hogy a bank

részvényeiből minél több legyen a magyar közintézmények birtokában, az indítvány javaslatlattel végezt kiadatott az alispánnak. Tudomásul vette a vármegye dr. Hornyay Bélának, a Kossuth szobor bizottság elnökének az anyagi elszámolásra vonatkozó jelentését. Részletes jelentést az alispán fog szeptemberben tenni. Versecz városnak a katonai túlkövetelések ellen a képviselőházhöz intézett feliratát támogatja a vármegye. A jegyzői fiuinternátus céljaira a vármegye a saját részéről 2000 koronát szavazott meg névszerint megejtett szavazás útján egyhangulag. Királyhelmece községnek a Pauliczky Gábor bíró terhére előirt térítmcnyt engedő határozatát a vármegye jóváhagyta. Lantos János tb. főszolgabíró 2562 korona évi járandósággal nyugdíjazták s nyugdíjaztatása 1911. október 1-vel kezdődik. Vellauer Károly elhalt vármegyei írnok özvegyének özvegyi ellátását évi 840 koronában s özv. Albrecht Tamásné özvegyi ellátását évi 240 koronában állapította meg a vármegye. Özv. Horváth István özvegyi ellátása újból folyósíttatni fog. Töketeremes község gróf Andrássy Gyulától 24000 korona értékben ingatlant vásárolt, a kötött szerződés jóváhagyatott. Czigányi Béla tokaji lakos s közbirtokossági elnök Tokaj községnek a tenyész állatok tartására vonatkozó határozata ellen beadott felebezését elutasította a vármegye.

(Jóváhagyatnak...)

Sátoraljaujhely városnak tisztviselői részére drágasági pótlékot megszavazó határozatát jóváhagyta a vármegye s jóváhagyta Homonna község hasontermészetű határozatát s Olaszliszka község képviselőtestületének jegyzői és segédjegyzői állások szervezése tárgyában hozott határozatait is, ez utóbbi esetben figyelmeztetvén azonban a község képviselőtestületét, hogy a kormánysegély elnyerésére kilátása nem lehet. Tállya község mező- és hegyéri szabályrendelete, Szinna község járdaépítési szabályrendelete s Bekecs község határozata, melylyel egy állami iskola létesítése céljából telket vásárolt, jóváhagyást nyert, Bekecs község határozatát, melylyel a segédjegyző részére évi 100 korona drágasági pótlékot szavazott meg, Tiszakarad község képviselőtestületének község ház építése tárgyában hozott határozatát s Tokaj község képviselőtestületének a közbirtokosság részére átengedett fü, a Nemes Andornak eladott ház hely, a vasuti állomásnak vízzel való ellátása s Weisz Sámuel vásárbérlő bérleengedése tárgyában hozott határozatait jóváhagyta a közgyűlés. Megyasszó község képviselőtestülete az anyakönyvi díjakat a jegyzőnek engedte át, a határozat jóváhagyatott s jóváhagyta a vármegye Sátoraljaujhely város képviselőtestületének a fogyasztási adóhivatal rendezése tárgyában alkott szabályrendeletét azzal, hogy az alkalmazottak kinevezési joga nem a polgármester, de a képviselőtestület jogkörébe tartozzék. Deregyő község képviselőtestületének köztmető vásárlása tárgyában gróf Lónyay Gáborral kötött adásvevési szerződése jóváhagyatott s jóváhagyást nyert Gálszécs község azon azon határozata is, melylyel a községi óvodát állami

kezelésbe engedi át. Sátoraljauhely város képviselőtestületének a Dobsináról szállított jég eladásából kifolyólag elrendelt vizsgálata ellen beadott felebbezést elutasította a vármegye. A városi kezelő- és szolgaszemélyzet részére megszavazott drágasági pótléokra vonatkozó határozat jóváhagyott. A bánóci kör községei Kolonay Tamásnak egészségi okokból 4 havi szabadságot engedélyeztek s a megyebizottság a szabadságolásra vonatkozó községi határozatokat helyben is hagyta.

A forumról.

*
A nagy hadijáték előzményei. — A népszámlálás. — A kivándorlás statisztikája.

Az alispán jelentései.

Dókus Gyula alispán évnegyedes jelentésének volt két érdekes s akaratlanul is sok jellemzetességű részlete. Az egyikben azokról az előmenykről számolt be, melyek az őszi királygyakorlatok ötletéből valók, a másikban meg számot adott arról a folytonos folyamatról, melyet az oceántjáró nagy hajók bizonyítanak. Az elmúlt évnegyed kivándorlási statisztikája azzal az örömdetes ténnyel szolgált, hogy a visszavándorlók száma túlhaladja a kivándorlók számát. Annál sötétebb azonban az eredmény, amit a népszámlálás vetett felszínre. Tíz év alatt 2812 lélekszámra tehető a szaporodás és ez a szám csupa keserves, csupa fekete mentő. Mi lesz a holnapunkkal? — az a szám, amit a népszámlálási eredmények összegezésül konstatáltak az alispáni jelentés, döbbenetes dolgokat mond.

(Az őszi királygyakorlatok.)

A szeptemberi királygyakorlatokkal kapcsolatban bejelentette az alispán, hogy a múlt hó 1-ső napjaiban tudomására jutott, hogy a múlt évben meg nem tartott őszi királygyakorlatok az évben vármegyénk felső részén meg lesznek tartva. Tudomására jutván az is, hogy a legfelsőbb udvar és főhadvezetőség kiküldötteti Sztropkón május hó 26-án fognak megjelenni, ennek folytán Sztropkóra utazott s ott a fent jelzett bizottságtól a szükséges előintézkedések megtétele iránt tájékoztatva magát, felterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz kérve, hogy az utak és hidak helyreállításának szükségességét kiküldendő szakközege által állapíttassa meg. Miután az intézkedés gyorsan el nem következett, nehogy az időből kifogyjon, személyesen ment fel a miniszteriumba s ott Kálmán Gusztáv államtitkár ur szokott előzékenysége folytán kieszközölte, hogy az egyik felügyelő leküldetett, aki is május hónapjaiban az államépítészeti hivatal vezetőjével a terepet beutazta s a szükséges építkezésekre a felvételeket elkészítette s javaslatba hozta, hogy a törvényhatósági utakra 44660 korona, a vicinális utakra 27301 korona segély utalványoztassék. Ezen javaslatát a kereskedelemügyi miniszteriumban jun. hó 8 és 9-én tárgyalták is, melynek eredményeként jelentheti, hogy 72 ezer korona értékű munkát teljesítésére a meghatalmazást megkapta, a fedezet iránt azonban a miniszter nem intézkedett, mert elsősorban erre a vármegyét hívja fel, újabb felterjesztésre azonban az államsegély kieszközölését reméli.

Az őszi királygyakorlatok alkalmával Ófelsege a király a szomszédos Sárosmege Felsővízköz községében fog tartózkodni, míg Ferenc Ferdinánd trónörökös és Károly Ferenc József főherceg őfelségei vármegyénk területén, Sztropkón fognak szállást venni. Régi szokásainkhoz híven Ófelsegének hódolatunkat bemutatni és a trónörökös őfelségét üdvözlő küldöttség kiküldése által válik szükségessé, javasolja: küldjön

ki a vármegye törvényhatósága a főispán vezetése alatt nagyobb számú küldöttséget. Tekintettel pedig arra, hogy ugy Felsővízközön, mint Sztropkón még egy kisebb küldöttség sem lesz elhelyezhető, mert az összes lakások és férőhelyek a legfelsőbb udvar, a hadvezetőség, a külföldi katonai követek és a magasabb katonai személyek részére lett már is lefoglalva, tekintettel továbbá arra, hogy fogatkon és nagyobb távolságra a vasutól lehet eljutni, a fogatok elhelyezésére pedig csak tetemes költséget igénylő barakok segítségével volna kivihető, amire pedig fedezet nincsen, a vármegye törvényhatósága kérje fel s bizza meg a főispánt, járna közre a miniszterelnökkel, hogy a király Ófelsege a küldöttséget Kassán, vagy Eperjesen, a trónörökös őfelsége pedig Sátoraljauhelyen vagy Homonnán fogadják a vármegye küldöttségeit. — Jelenti végre, hogy Sztropkón személyesen fogja a felsőbb közigazgatási és rendőri feladatot teljesíteni s ezt a miniszterelnöknek és a belügyminiszternek be is jelentette, akik azt helyeslőleg vették tudomásul.

(A népszámlálás és a kivándorlás.)

Az 1911. évi január 1—10 közt foganatosított népszámlálás a vármegye területén fennakadás nélkül teljes rendben folyt le. Annak eredménye az 1900. évi népszámláláshoz viszonyítva kedvezőtlennek bizonyult, mert 1900. évben a vármegye lakosainak száma a távollévőkkel 351369 volt, míg 1910-ben ugyancsak a távollévőkkel 354181 lelket tesz ki, így a szaporodás csupán 2812 lélekszám. Ennek oka az amerikai kivándorlás. Ugyanis 1900-tól 1910. decemberig kivándorolt 45391 egyénből csak 22520 egyén jött vissza s így kint maradt 22871 lakos. Ha azt az 1910-ben összeirt 354812 lakos számához hozzáadjuk, lett volna a lakosság száma 376052, vagyis a szaporodás 25871 lenne. Ezek a számadatok a kivándorlás emelkedését igazolják, ez okból és még azért is, mert a felvidéki járásokban a bevándorlás is terjed, szükségesnek véli az alispán, hogy a belügyminiszteriumhoz felterjesztést tegyen a vármegye és kérje, hogy Sztropkón, Mezőlaborczon s Szinnán a telefon sürgősen kiépíttessék.

Az elmúlt negyedévben Amerikába kivándorolt Sátoraljauhely r. t. városból 12, a szerencsi járásból 37, a tokajiból 28, a sárospatakiból 18, a sátoraljauhelyiből 74, a bodrogköziből 67, a gálszécsiből 73, a nagymihályiból 138, a varannóiból 67, a homonnaiból 61, a szinnaiból 96, a sztropkóiból 14 s a mezőlaborcziból 14, összesen 700 egyén. Amerikából visszatért Sátoraljauhely területére 1, a szerencsi járásba 58, a tokajiba 31, a sárospataki 15, a sátoraljauhelybe 52, a bodrogközibe 55, a gálszécsibe 97, a nagymihályiba 93, a varannóiba 71, a homonnaiba 68, a szinnaiba 93, a sztropkóiba 73 s a mezőlaborcziba 75, összesen 792. Utlevel iránti kérelem a lefolyó évnegyed alatt 691 érkezett be s 679 utlevél állítottatott ki.

A PATAKI HERCEG és a magyar kultúra.

Egy magyar közmívelődési egyesületmegalakulása. — jun. 28.

A magyar közmívelődésre jelentős esemény színhelye volt vasárnap délelőtt Pestvármegye székházának diszterme. Az alföldi magyar közmívelődési egyesület tartotta ott meg alakuló közgyűlését, amely a magyar alföldi szellemi előmenetelének előmozdítását és az anyagi jólét megteremtését és fokozását tűzte ki célul. Az alakuló közgyűlés egyik kimagasló eseménye volt herceg Windisch-Grätz Lajos magvas tartalma elnöki megnyitója és Rákosi Jenő költői szépségekben bővelkedő ünnepi beszéde.

Herceg Windisch-Grätz Lajos az elnöki székéből a következő székfoglaló beszédet mondotta:

Egybegyűltünk itt e helyen egy kulturális intézmény megalkotására, melynek célja a nemzeti műveltség és haladás fejlesztése a magyar Alföld vidékein. Hazánk legtöbb tájékán a buzgó hazafiasság immár sok éve egyesületeket létesített, amelyek közhasznú működése a magyar nemzeti kultúra terjesztésére és fejlesztésére irányul. A magyar Alföld ezer éve, hogy a szinmagyarság bölcsője, de köztudomásu, hogy a multban épp az ország központjától távolabb eső vidékek kulturális fejlesztésére sokkal több történt, mint a közelfekvő szinmagyar tájak érdekében. A kultúra eszközei szívhez és észhez egyaránt szólnak. Az iskola és a művészet, a tudomány és vallás, az egyéni lélek nemesebb szálait pendítik. Célunk ezekre való hivatkozással a nemzeti fejlődés épületébe egy új sarkkővet beleilleszteni. Igazi kulturális haladás csak nemzeti alapon lehetséges, mert egyedül a nemzeti érzés az, mely képes egész népetek egységessé közös célra irányuló törekvése felbuzdítani. Látjuk a nemzetközi materializmus szűkkeblű elveinek romboló hatását, tapasztaltuk a széthuzó eszmék káros befolyását saját történelmi multunkban. A nemzeti kultúra érdeke ama talaj, amelyen kell, hogy találkozzék minden nemzetfenntartó elem törekvése. A nemzeti kultúra egyedül gyűjtheti egy táborba, egy lobogó alá hazánk népeit vallás, párt és osztály különbség nélkül. Hazánk nemzeti kulturájának nagy ébresztőjét: Széchenyi István szellemét idézzük, legyen példaképünk jövőnd munkánkban, melynek jel-szava legyen a magyar kultúra.

A tisztikar választásának megtétele után Rákosi Jenő mondotta el pompás ünnepi beszédét, melyet a következő szavakkal vezetett be: Látunk* a multban egy Windisch-Grätz herceget bemasirozni Magyarországra és azoknak, akik ma itt jelen vannak, felséges látvány kínálkozik, mert itt most nemcsak Magyarországra masirozik be egy herceg Windisch-Grätz, hanem a magyar szívek kellő közepébe.

Egy ezred katonaság.

— Zempléni vármegye határozatai. —

Abból az alcióból, melyet egy ezred katonaságnak Ujhelybe való helyezése iránt indított a város, most részt kért a vármegye is. A tvhatóság legutóbbi közgyűlésén — egyértelmű helyeslés mellett — Dókus Gyula alispán két javaslatot is előterjesztett és a javaslatok mind oda céloznak, hogy jogos és minden izőkben indokolt kívánságaink egyszer már teljesedésbe menjenek.

A vármegyében illetékes hadkötelesek — mondotta szószertint Dókus Gyula alispán javaslata — a 65 és hatvanhatodik gyalogezredbe osztatnak be s ennek folytán a vármegye 2 kiegészítő parancsnokság között van megosztva. Ez a közigazgatásban sokszor zavarokra, félreértésekre ad alkalmat, de a katonai ügyek egyöntetű intézésénél is nagyon hátrányos. Azt se tartja indokoltnak, hogy midőn e vármegye az illető ezredeknek nagyobb számú ujoncot szolgáltat, mint a többi vármegyék, mégis a hadkiegészítő parancsnokságok közül egy sincs itt elhelyezve. Intézzék feliratot a vármegye a honvédelmi miniszteriumhoz s abban kérje fel, hogy odahatni sziveskedjék, miszerint a vármegyéből a közös hadseregbe besorozott ujoncok, illetőleg tartósan szabadságot katonák egy kiegészítő parancsnokság hatáskörébe osztassanak be és hogy ezen hadkiegészítő parancsnokság állomás helyéül Sátoraljauhely jelöltessék ki.

Ha azonban az a kívánságunk, hogy az egész vármegye területe egy hadkiegészítő parancsnoksághoz tartozzék, nem teljesülhet, úgy legalább hasson oda a miniszterium, hogy az egyik hadkiegészítő parancsnokság Sátoraljauhelybe helyeztessék át.

Mint a törvényhatóság tudja vármegyénk hadkötelesei a kassai 9. és a miskolci 10. honvédezedhez osztatnak be. Az új véderőtörvény 3 zászlóaljából álló ezredek felállítását célozza, de tervbe van véve az is, hogy az ujonclétszám felemeltessék. Így tehát a vármegye lakosaiból kikerül s a honvédséghez beosztott ujoncokból egy 3 zászlóaljából álló ezred kitelik. Ha az átalakulás folytán a 3. zászlóalj is más ezredhez lesz beosztva, ez a katonai közigazgatás most is tapasztalt hátrányát fog szolgálni. De nem tartja az osztó igazsággal sem meg egyeztethetőnek, hogy a vármegyénk lakosaiból kikerülő katonaság más városok előnyére helyeztessék el. A közigazgatás érdekében kívánatosnak tartja, hogy a vármegye területéről besorozott honvédujoncok mind egy honvédezedre soroztassanak. Közigazdasági szempontból pedig meg kívánhatjuk, hogy a mostani zempléni 2 zászlóalj egyesítessék, a létszáma emeléséből egy új zászlóaljból alakított honvédegyalog ezred a vármegye székhelyére, Sátoraljauhelyre helyeztessék el. Azt hiszi, hogy a város közönsége készséggel fogja a szükséges férfi helyiségeket az államkincstár részére felépíteni. — Irjon fel a vármegye a honvédelmi miniszterhez s abban kérje, hogy a zempléni 2 zászlóalj egy ezredbe egyesítessék, másodsor, hogy ezen két zászlóalj egy harmadikkal kibővítessék s a három zászlóaljból egy zempléni honvédezed alakíttassék s végre, hogy ezen zempléni honvédezed állomásául Sátoraljauhely jelöltessék ki.

Ezek voltak az írásba foglalt előterjesztések.

Most Dókus Gyula alispán előszóval fejtette ki, hogy a kívánság mindenképen jogos s indokolt. Azért nem közös ezredet hozott javaslatba, mert az sok mindentől, főleg a hadrendi beosztástól s a közös hadügyminiszteriumtól függ. Honvédezedet könnyebben kaphatunk. A létszámemelés folytán egy egész ezredt fognak adni a vármegye területéről besorozott katonák, jogos tehát a kívánság, hogy a vármegye székvárosában helyeztessék el egy ezred katonája. Meczner Gyula főispán ismertette a hadügyminiszternek álláspontját. Előjegyzésben vagyunk és mihelyt alkalom nyílik reá, respektálni fogják illetékes helyen a kívánságunkat. Az alispán buzgósa elismerést érdemel és kívánatos volna, ha a kérelmet vaglyagosan tennék fel. Ha nem kaphatunk honvédeket, akkor legalább egy közös ezredhez jusson Ujhely. Kérészy Gyula a vármegye és a város érdekében állónak tudja, hogy minden lehetőet elkövessünk. Szerinte azonban célszerűbb volna, ha huszárságot vagy tüzérséget kérne a vármegye. A törvényhatóság — a vita befejeztével — el is fogadta az alispán előterjesztéseit.

A városháza körül.

*
Városi választások.

A restauráció a küszöbön van és fokozott erővel, szenvedelmesen folyik már most a választási harc. A mérközés — amikor a különböző pártok és irányok csapnak majd össze — előreláthatóan nagyon heves lesz és mindenképp állón kívánatos, hogy a küzdelemből a város érdekei kerüljenek ki győztesen.

A képviselőtestületnek választás alá eső tagjai közül az 1886. évi XX. t.-c. 41. szakaszának rendelkezéséhez képest kilépnek: az I. választókerületből: Bettelheim Sándor, Friedmann

Junius 28.

Lajos, Fuchs Jenő, Gottlieb Jenő, ifj. Horváth József, Kapu Gyula, Klein Andor, Nagy Sándor, Orosz Mihály, Páles Károly és Vadász Antal. A II. választókerületből: Dókus Gyula, Fejes István, dr. Gombos Gáspár, Grünbaum Simon, Hajnal Dezső, Jelenek Adám, Kroó József, Matolai Etele, Miklóssy István és Oláh Béla. A III. választókerületből: Ármágyi János, Bauer Antal, Blumenfeld Jenő, Bokor József, Kóti László, ifj. Orehovszki József, Lipschitz Adolf, dr. Reichard Salamon, Schwarz Ignác, dr. Szirmai István és Szöllösy Arthur. Ezek szerint az 1. választókerületben (választási hely: az ipartestület helyisége dr. Szepesi Arnold házában) 11 rendes és 6 póttag, a 2. választókerületben (választási hely: a város-háza közgyűlési terme) 10 rendes és 6 póttag, a 3. választókerületben pedig (választási hely: az Ósbudavár-üdvözlő helyisége) 11 rendes és 6 póttag lesz választandó. Választási elnökül, ki egyszersmind a 2. kerületben a választást vezeti, a vármegye törvényhatósági bizottsága által Bernáth Győző biz. tag küldetett ki, aki az 1. és 3. kerületbe a választás-vezetőket, valamint a jegyzőket is az 1886. XXII. t.-c. 47. szakasza értelmében kijelöli. A választás megtartásának határidejéül az 1886. évi XXII. t.-c. 45. szakasza alapján folyó évi július hó 5-ik napját tűzte ki az alispán. A választás minden kerületben reggel 9 órakor veszi kezdetét és délután 4 óráig tart. — A szavazás szavazó-lapokkal fog történni. A meghatalmazások a választást megelőzőleg legalább egy órával a választási elnöknek bemutatandók. A póttagokra a szavazati lapot, de külön megjelölve adandó be. A községi választók abban a kerületben fognak szavazni, amelyik kerületben a végérvényesítési záradékkal ellátott választói névjegyzékben fel vannak véve.

Vízvezetési bajok.

Kevés annyi tökélyvel sikerült dolga van a városnak, mint a vízvezeték. Az ivóvízünk pompás s a városnak vízzel való ellátása — legalább is az utolsó napokig — kifogástalanul folyt. Hétfőn és kedden azután bekövetkezett az, amitől jóelőre tartottunk. A délutáni órákban a város alsóbb részein fekvő csőhálózatból még csak csurgott valahogy — amugy immel-ámmal a víz — de a város felső részén, a Wekerle-térről és a Petőfi-utcától felfelé, már aranyért sem lehetett vízhez jutni. S tartott ez a hihetetlen állapot délután félkét órától esteli hatig: az állami iskola előtt megnyitottak egy tűzcsapot és a viznek még csak nyoma sem volt sehoh. Eltekintve mindentől — el az egészségügyi érdekektől és attól, hogy víz nélkül nem maradhat a város polgársága egy pereig sem: micsoda pogány veszedelmek következhetek volna be, ha véletlenül tűz támadt. A tűzoltóság félrehajthatja a tömlőt és összetett kezével nézheti, hogy lesz urrá egész városrészeket a veszedelem. A baj kétségtelen, a baj oka azonban nem a vízvezetékben keresendő. Az állja ma is a kifogástalan munkát és a legnagyobb könnyűséggel tehet eleget az igényeknek, ha a vízfogyasztás normális. De elég egy-két meleg nap és akkor alig akad egy-két ház, ahol a vízvezetési csap ne lenne egész napon át nyitva. — Ipartelepekre, gyárakba és nyilvános helyekre legsürgősebben fel kell szerezni a vízmérőórákat és energikus rendszabályokkal kell rászorítani a közönséget, hogy oktanul ne pazarolja a vizet. Másfelől nagyon kevés idő kell ahhoz, hogy bekövetkezzék a vízvezeték csődje. Egyébként is komolyan kellene már foglalkoznia a képviselőtestületnek azzal a gondlattal, hogy nem volna-e helyénvaló a vízvezetési telepen a harmadik gép felállítását. Minden eshetőségre készen kell lennünk és nagyon súlyos, nagyon komoly érdekek

fűződnek ahhoz, hogy a vízvezeték a lehetőség kifogástalanul funkcionáljon. Abból, a mihez hétfőn és kedden volt szerencsénk, le kell szűrünk a konzekvenciákat és nem szabad hagynunk, hogy kishitű skrupulusok esetleg végzetes véletleneket zudithassanak a városra.

HIREK.**Amit a Hegyalja ígér.**

— jun. 28.

Egy esztendeje, hogy egy pokoli, pogány fürtegeg — a juniusi jég — végigsöpört a Hegyalján és ami a nyomában maradt, az keserves keményen nehezedett mindannyiunkra. És a tavalyi csapások után azok az eredmények, amiknek most megy elébe a Hegyalja, közepes termést ígérnek. A borkereslet élénk, az ár sem kedvezőtlen és a várható hozam minőségileg, úgy mint mennyiségileg talán elégséges lesz ahhoz, hogy némileg enyhítsen a mult esztendei veszteségeken.

Az Ampelologiai Intézet folyó évi junius 21-éről közli, hogy az elmúlt hét folyamán a peronospora Sopron-, Bars-, Ung- és Pozsegegyekben is föllépett; azonkívül Zala-, Nyitra-, Nógrád-, Pest-, Borsod-, Zemplén-, Szabolcs-, Bihar-, Békés-, Arad- és Temesvármegyéknek olyan járásában is kitört a baj, amelyeket idáig megkímélt. Fontos körülmény, hogy a szőlősgazdák százai által az intézetbe vizsgálatra küldött anyag között mind gyakrabban fordul elő a fűrtök megtámadása: fűrtöperonospora. A legnagyobb részt már kötött fűrtök megvédése tehát az elvirágzás utáni permetezés és a fűrtöknek rézkénpporral való porozása most a legsürgősebb feladat. A szárító élénk légáramlás, amely több napon át uralkodott a peronospora fejlődését hátráltatta. — Habár a szőlő meg is óvja a szőlőket a harmat- és a ködtől, azért a védekezésnek nem szabad elakadnia, mivel teljesen normális időjárás esetén is most vagyunk a zivatarok főidejében, amikor nagyobb helyi lehűlések a szőlők fogékonyságát föllötte fokozhatják — továbbá a zivatarok utáni dus párázat és esetleg köd pedig mind a fiatal fűrtök nagyarányú fertőzését hatalmasan elősegítik. Jégverés után a védekezés minél hamarabb végrehajthatandó, mert a jégverte fiatal fűrtök leghamarabb áldozatul esnek a peronosporának.

— Egyházmegyei hírek. Zalibera József kasszebeni káplán egészségének helyreállítása végett 2 hónapra szabadságot kapott s helyére Lipták István szinai káplán helyeztetett. Grund Károly Parnórol Szinnára, Kmező György ujmisés Parnóra, Vörös József Nagykövesdről Tarzalra, Petrik Béla ujmisés Nagykövesdre.

— Halálozás. Róth Hugó bécsi nagykereskedő, Róth József helybeli bornagykereskedő fia hosszas szenvedések után munkás életének derekán, 31 éves korában ma Sátoraljauhelyben elhunyt. Halála széles körben kelt igaz részvétet.

— Feddésre ítélt bíró. Gál Lajos szabadkai, néhány évvel ezelőtt volt sátoraljauhelyi járásbíró lapjában, a Tisztviselő Ujságban a szegedi és kassai táblai elnököket, több törvényszéki bírót és ügyészt éles kritikával illett s a szabadkai Haverda-pör tárgyalásakor Winkler ügyész áthelyezése alkalmából azt írta, hogy nálunk csak botrány utján kerülhet fel a bíró vagy az ügyész Budapestre. — Támadásai során Gál nekirontott Fornszek Bélának, az ujhelyi törvényszék érdemes, népszerű elnökének is és az igazság nélkül való, alaptalan támadások érthetően hívták ki az ellenszenvet maguk ellen nemcsak Ujhelyben, de ország-szerte. A Gál Lajos hadviselése ter-

mészetenem nem maradt következmények nélkül a temesvári tábla fegyelmi bíróság e napokban Gál járásbíró feddésre ítélte. A bíró és a főügyész felfolyamodott.

— Beiratkozások a főgimnáziumba. A helybeli főgimnáziumba az 1911-12. tanévre a beiratkozások júli. hó 1., 3., és 4. napjain tartatnak meg d. e. 9 órától fél 12 ig. Az igazgatóság ez uton szólítja föl a helybeli szülőket, hogy különösen az I. osztályra jelentkezni el ne mulasszák. A beiratkozásnál a törvény értelmében a tanuló személyesen szülőjének, illetőleg helyettesének kíséretében tartozik megjelenni és felmutatni születési-, ujjoltási- és a IV. osztályról szóló osztálybizonyítványát. — A beiratási díj 13 korona.

— Football-mérkőzés. Nagy közönség előtt — izgalmas s eleven érdeklődésre találva — folyt le vasárnap délután a műgyetemi football-klub és a sátoraljauhelyi athlétikai club mérkőzése. A mérkőzés Ujhely javára 6:1 goal-aránnyal végződött, ami elsősorban a két budapesti vendégjátékos: Tóth István és Feldman Imre közreműködésének tudható be. Pompás, rutinirozott játékosok, akik igazán meglepő tökélyvel mozognak és a játékok technikájával nagyszerű kvalitások mellett tesznek tanúságot. A Sac. football-csapata egyébként napról-napra szemmel láthatóan fejlődik és a mérkőzése ujabban osztatlan s imponáló érdeklődést keltett föl. Holnap délután az ujhelyi csapat Kassára utazik és a Kassai Athlétikai Clubbal fog mérkőzni.

— Ujhelyi élet. Szalontai Ferike, a budapesti Royal-orfeum országosan ismert szubrettyé — kabaré körútján — ellátogatott Ujhelybe és tegnap este a városi színházban a maga varázsos színpadi egyéniségének minden erejével egy csapásra meghódította a publikumot. Gyönyörű asszony, ötletes s finom talentum, aki megvesztegetően könnyed és az apró kabaré szanokban amit ad, az csupa friss és elmes elegancia. A sikere frenetikus volt és ügyesen, sok értékkel helyeződött el körötte a kicsiny művésztársaság: Kerényi Adél, Thomay Masa, Aranyossi Bella, Nagy Imre, Szabó Gyula és Forgács Jenő. Kedves meglepetéssel szolgált az egyébként is gazdag műsor, amikor a Kerényi Adél pompás előadásában dr. Kasztriner Árpád két invenciózus magyar műdalát vitte a közönség elé. A zongorakíséretet Zucker Viktor látta el bravúrosan, sok művészi hozzáértéssel. A közönség a kabaré-est alkalmából erősen megtöltötte a színházat és szívesen, szeretettel tapsolta végig az estét.

— Javitó- és magánvizsgálatra előkészít e téren gyakorlattal bíró fiatalember. Cim: a kiadóhivatalban.

— Dr. Kacsóh Pongrác Patakon. Dr. Kacsóh Pongrác, az országos nevű zeneszerző, kecskeméti főreáliskolai igazgató, miután a sárospataki főgimnázium értekezési vizsgálatain, mint kormánybiztos vett részt, a főiskola imatermében zenetörténeti előadást tartván, eleven és rokonszenves érdeklődést keltett maga iránt mindenfelől. A tartalmas és tanulságos előadás kedves élvezetet nyújtott az összegyűlt nagyszámu közönségnek. Az előadás tartalma a zene fejlődéstörténetének tömör összefoglalása volt. Új dolgot dr. Kacsóh nem mondott, ilyet a dolog — és az ugyszólván rögtönzött előadás természeténél fogva töle most várni nem is lehetett, de amit előadott, azt világos, szabatos, népszerű, de mindamellett is választékos stílusban mondotta. Az előadás illusztrálását szolgáló zongorasámok is nagy mértékben megnyerték a közönség tetszését, mert Kacsóh keze alatt a zongora beszél, magyarul s egyben a szívhez is szól. A közönség az egy óránál is tovább tartó előadást és zongora számokat odaadó figyelemmel, nem lankadó érdeklődéssel hallgatta és gyakori

tapssal, tetszésnyilatkozatokkal jutalmazta.

— Tüzek. Tapolybányán a rozoga kéményből kipattant szikrától meggyuladt egy földmives háza és a melléképületekkel porrá égett. — Utcaon Dankó Györgyné az ebéd főzéshez állítólag szokatlan nagy tüzet rakott s eltávozott hazulról. Azalatt a tüzhelyről kiesett lézskóktól meggyult a konyha s lángba borította a házat. Miután a lakók zöme kint a mezőn foglalatokodott, segítség hiányában a tűz továbbterjedt és elpusztított 12 lakóházat melléképületeivel. Az összes kár 27.300 kor.

— Tánctanítás. Révész Imre tánctanárra, ki városunkba már számos év óta a legnagyobb elismeréssel tanítja táncra az ifjuságot, junius hó 24-én kezd meg a tánctanítást a „Nyul” kerti nagytérben. Beiratások a „Pannonia” szálló 4. sz. szobájában naponta d. e. 10-12-ig, folyó hó 24-től pedig a táncteremben a tanítás ideje alatt eszközölhetők.

— Menetrendváltozások. A m. kir. államvasutak igazgatóságától azt az értesítést vettük, hogy a folyó évi május hó 1-től érvényes nyári menetrend tartama alatt a Budapest nyugoti pályaudvarról este 10 óra 15 percor Bázisra és Bázisról d. u. 4 óra 28 percor Budapest nyugoti pályaudvarra indított hálókocsi július hó 1-től augusztus hó 31-ig bezárólag Jassenován át Oravicáig, illetve Oravicáról fog közlekedni. — A Hólak-nemsó-lednicronai h. é. vasuton az érdekeltség kívánságára a személyszállító vonatok ismét az előző, azaz folyó évi május hó 1-je előtt érvényben volt menetrend szerint fognak közlekedni. Ennek folytán a délutáni vonat Hólak-Trencsentepléről közvetlen csatlakozással a Budapest felől oda érkező gyorsvonathoz korábban, azaz már d. u. 12 óra 20 percor indítatik; a délelőtti vonat ellenben Hólak-Trencsentepléről későbbben, vagyis d. e. 9 óra 12 percor indul és így annak a Zsolna felől d. e. 9 óra 3 percor oda érkező személyvonathoz lesz csatlakozása.

— Apró hírek. Adókiivetés. A III. oszt. adó kiivetése Sátoraljauhelyben folyó évi július hó 10-én veszi kezdetét és pedig a városháza nagytérben. — Szabolcsvármegyei fiók. A sárospataki takarékpénztár Vencsellőn fiókintézetet állított fel. — Só árák szabályozása. A pénzügyminisztérium folyó évi július hó 1-től a só árát újból szabályozta. Az eladási árak lapunk hirdetési rovatában olvashatók.

— Nagyszebeni földhitel intézet kölcsönt közvetítő ügynöksége törlesztéses jelzőlog körcsönöket nyújt oly előnyös feltételek mellett, amit semmi más intézet nem nyújthat. Megbízásokat elfogad és részletes utbaigazítással szolgál Maár Béla Széchenyi-tér 9. (Fénykép. műterem Juhász-féle ház).

GYERTYÁNLIGET

Maramaros megye

a legsebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vízezőgyintézet.

Csodálatos, szép magas fekvés, por és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő izü és könnyen emészthető tiszta vasforrások. — Teljesen berendezett vízezőgyintézet. Legradikálisabb gyógyszer: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bánalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május-október. Vasuti állomás: Nagy-Boeskö, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olesó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közele vasutállomás és jó kocsiut.

Interurban telefon. A fürdőigazgatóság

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Főmunkatárs: Majtényi Géza.
Helyettes szerkesztő: Roboz Hugó.
Laptulajdonos: Ehlert Gyula.

Junius 28.

Lajos, Fuchs Jenő, Gottlieb Jenő, ifj. Horváth József, Kapu Gyula, Klein Andor, Nagy Sándor, Orosz Mihály, Páles Károly és Vadász Antal. A II. választókerületből: Dókus Gyula, Fejes István, dr. Gombos Gáspár, Grünbaum Simon, Hajnal Dezső, Jelenek Adám, Kroó József, Matolai Eteie, Miklóssy István és Oláh Béla. A III. választókerületből: Ármágyi János, Bauer Antal, Blumenfeld Jenő, Bokor József, Kótit László, ifj. Orehovszki József, Lipschitz Adolf, dr. Reichard Salamon, Schwarz Ignác, dr. Szirmay István és Szöllősy Arthur. Ezek szerint az 1. választókerületben (választási hely: az ipartestület helyisége dr. Szepesi Arnold házában) 11 rendes és 6 póttag, a 2. választókerületben (választási hely: a város-háza közgyűlési terme) 10 rendes és 6 póttag, a 3. választókerületben pedig (választási hely: az Ósbudavár-üdvölgő helyisége) 11 rendes és 6 póttag lesz választandó. Választási elnökül, ki egyszersmind a 2. kerületben a választást vezeti, a vármegye törvényhatósági bizottsága által Bernáth Győző biz. tag küldetett ki, aki az 1. és 3. kerületbe a választásvezetőket, valamint a jegyzőket is az 1886. XXII. t.-c. 47. szakasza értelmében kijelöli. A választás megtartásának határidejéül az 1886. évi XXII. t.-c. 45. szakasza alapján folyó évi július hó 5-ik napját tűzte ki az alispán. A választás minden kerületben reggel 9 órakor veszi kezdetét és délután 4 óráig tart. — A szavazás szavazó-lapokkal fog történni. A meghatalmazások a választást megelőzőleg legalább egy órával a választási elnöknek bemutatandók. A póttagokra a szavazat a rendes tagokkal egy szavazati lapon, de külön megjelölve adandó be. A községi választók abban a kerületben fognak szavazni, amelyik kerületben a végérvényesítési záradékkal ellátott választói névjegyzékben fel vannak véve.

Vízvezetési bajok.

Kevés annyi tökélyvel sikerült dolga van a városnak, mint a vízvezeték. Az ivóvizünk pompás s a városnak vízzel való ellátása — legalább is az utolsó napokig — kifogástalanul folyt. Hétfőn és kedden azután bekövetkezett az, amitől jóelőre tartottunk. A délutáni órákban a város alsóbb részein fekvő csőhálózatból még csak csurgott valahogy — amugy immel-ámmal a víz — de a város felső részén, a Wekerle-tértől és a Petőfi-utcától felfelé, már aranyért sem lehetett vízhez jutni. S tartott ez a hihetetlen állapot délután félkét órától esteli hatig: az állami iskola előtt megnyitottak egy tűzcsapot és a viznek még csak nyoma sem volt sehol. Eltekintve mindentől — el az egészségügyi érdekektől és attól, hogy víz nélkül nem maradhat a város polgársága egy percig sem: mi csoda pogány veszedelmek következhetek volna be, ha véletlenül tűz támad. A tűzoltóság félrehajthatja a tömlőt és összetett kezekkel nézheti, hogy lesz urrá egész városrészen a veszedelem. A baj kétségtelen, a baj oka azonban nem a vízvezetékben keresendő. Az állja ma is a kifogástalan munkát és a legnagyobb könnyűséggel tehet eleget az igényeknek, ha a vízfogyasztás normális. De elég egy-két meleg nap és akkor alig akad egy-két ház, ahol a vízvezetési csap ne lenne egész napon át nyitva. — Ipartelepekre, gyárakba és nyilvános helyekre legsürgősebben fel kell szerezni a vízmérőórákat és energikus rendszabályokkal kell rászorítani a közönséget, hogy oktanul ne pazarolja a vizet. Máskülönben nagyon kevés idő kell ahhoz, hogy bekövetkezzék a vízvezeték csődje. Egyébként is komolyan kellene már foglalkoznia a képviselőtestületnek azzal a gondolattal, hogy nem volna-e helyénvaló a vízvezetési telepen a harmadik gép felállítását. Minden eshetőségre készen kell lennünk és nagyon súlyos, nagyon komoly érdekek

fűződnek ahhoz, hogy a vízvezeték a lehetőségig kifogástalanul funkcionáljon. Abból, a mihez hétfőn és kedden volt szerencsénk, le kell szűrünk a konzekvenciákat és nem szabad hagynunk, hogy kishitű skrupulusok esetleg végzetes véletleneket zudithassanak a városra.

HIREK.

Amit a Hegyalja ígér.

— jun. 28.

Egy esztendeje, hogy egy pokoli, pogány fürtege — a juniusi jég — végigsöpört a Hegyalján és ami a nyomában maradt, az keserves keményen nehezedett mindannyiunkra. És a tavalyi csapások után azok az eredmények, amiknek most megy elébe a Hegyalja, közepes termést ígérnek. A borkereslet élénk, az ár sem kedvezőtlen és a várható hozam minőségileg, úgy mint mennyiségileg talán elégséges lesz ahhoz, hogy némileg enyhítsen a mult esztendei veszteségeken.

Az Ampelologiai Intézet folyó évi junius 21-éről közli, hogy az elmúlt hét folyamán a peronospora Sopron-, Bars-, Ung- és Pozsegegyekben is föllépett; azonkívül Zala-, Nyitra-, Nógrád-, Pest-, Borsod-, Zemplén-, Szabolcs-, Bihar-, Békés-, Arad- és Temesvármegyéknek olyan járásában is kitört a baj, amelyeket idáig megkímélt. Fontos körülmény, hogy a szőlősgazdák száza által az intézetbe vizsgálatra küldött anyag között mind gyakrabban fordul elő a fürtök megtámadása: firtperonospora. A legnagyobb részt már kötött fürtök megvédése tehát az elvirágzás utáni permetezés és a fürtöknek rézkénppal való porozása most a legsürgősebb feladat. A szárító élénk légáramlás, amely több napon át uralkodott a peronospora fejlődését hátráltatta. — Habár a szőlő meg is óvja a szőlőket a harmat- és a ködtől, azért a védekezésnek nem szabad elakadnia, mivel teljesen normális időjárás esetén is most vagyunk a zivatarok főidejében, amikor nagyobb helyi lehűlések a szőlők fogékonyságát föllötte fokozhatják — továbbá a zivatarok utáni dus párázta és esetleg köd pedig mind a fiatal fürtök nagyarányú fertőzését hatalmasan elősegítik. Jégverés után a védekezés minél hamarabb végrehajthatandó, mert a jégverte fiatal fürtök leghamarabb áldozatul esnek a peronosporának.

— **Egyházmegyei hírek.** Zalibera József kissebeni káplán egészségének helyreállítása végett 2 hónapra szabadságot kapott s helyére Lipták István szinai káplán helyettesített. Grund Károly Parnórol Szinnára, Kmeze György ujmisés Parnóra, Vörös József Nagykövesdről Tarczalra, Petrik Béla ujmisés Nagykövesdre.

— **Halálozás.** Róth Hugó bécsi nagykereskedő, Róth József helybeli bornagykereskedő fia hosszas szenvedések után munkás életének derekán, 31 éves korában ma Sátoraljauhelyben elhunyt. Halála széles körben kelt igaz részvétet.

— **Feddésre ítélt bíró.** Gál Lajos szabadkai, néhány évvel ezelőtt volt sátoraljauhelyi járásbíró lapjában, a Tisztviselő Ujságban a szegedi és kassai táblai elnököket, több törvényszéki bírót és ügyészt éles kritikával illetett s a szabadkai Haverda-pör tárgyalásakor Winkler ügyész áthelyezése alkalmából azt írta, hogy nálunk csak botrány utján kerülhet fel a bíró vagy az ügyész Budapestre. — Támadásai során Gál nekirontott Fornszek Bélának, az ujhelyi törvényszék érdemes, népszerű elnökének is és az igazság nélkül való, alaptalan támadások érthetően hívták ki az ellenszenvet maguk ellen nemcsak Ujhelyben, de ország-szerte. A Gál Lajos hadviselése ter-

mészeten nem maradt következmények nélkül a temesvári tábla fegyelmi bíróság e napokban Gál járásbíró feddésre ítélte. A bíró és a főügyész felfolyamodott.

— **Beiratkozások a főgimnáziumba.** A helybeli főgimnáziumba az 1911—12. tanévre a beiratkozások júli. hó 1., 3., és 4. napjain tartatnak meg d. e. 9 órától fél 12 ig. Az igazgató-ság ez uton szólítja föl a helybeli szülőket, hogy különösen az I. osztályra jelentkezni el ne mulasszák. *A beiratkozásnál a törvény értelmében a tanuló személyesen szülőjének, illetőleg helyettesének kíséretében tartozik megjelenni és felmutatni születési, ujraltatási és a IV. osztályról szóló osztálybizonyítványát. — A beiratási díj 13 korona.*

— **Football-mérkőzés.** Nagy közönség előtt — izgalmas s eleven érdeklődésre találva — folyt le vasárnap délután a műgyetemi football-klub és a sátoraljauhelyi athletikai club mérkőzése. A mérkőzés Ujhely javára 6:1 goal-aránnyal végződött, ami elsősorban a két budapesti vendégjátékos: Tóth István és Feldman Imre közreműködésének tudható be. Pompás, rutinírozott játékosok, akik igazán meglepő tökélyvel mozognak és a játékuik technikájával nagyszerű kvalitások mellett tesznek tanúságot. A Sac. football-csapata egyébként napról-napra szemmeláthatóan fejlődik és a mérkőzése ujabban osztatlan s imponáló érdeklődés mellett folynak le. Holnap délután az ujhelyi csapat Kassára utazik és a Kassai Athletikai Clubbal fog mérkőzni.

— **Ujhelyi élet.** Szalontai Ferike, a budapesti Royal-orfeum országosan ismert szubrettje — kabaré körútján — ellátogatott Ujhelybe és tegnap este a városi színházban a maga varázsos színpiadi egyéniségének minden erejével egy csapásra meghódította a publikumot. Gyönyörű asszony, ötletes s finom talentum, aki megvesztegetően könnyed és az apró kabaré szanokban amit ad, az csupa friss és elmés elegancia. A sikere frenetikus volt és ügyesen, sok értékkel helyeződött el körötte a kicsiny művésztársaság: Kerényi Adél, Thomay Masa, Aranyossi Bella, Nagy Imre, Szabó Gyula és Forgács Jenő. Kedves meglepetéssel szolgált az egyébként is gazdag műsor, amikor a Kerényi Adél pompás előadásában dr. Kasztriner Árpád két invenciózus magyar műdalát vitte a közönség elé. A zongorakíséretet Zucker Viktor látta el bravurosán, sok művészi hozzáértéssel. A közönség a kabaré-est alkalmából erősen megtöltötte a színházat és szívesen, szeretettel tapsolta végig az estét.

— **Javitó- és magánvizsgálatra** előkészít e téren gyakorlattal bíró fiatalember. Cim: a kiadóhivatalban.

— **Dr. Kacsóh Pongrácz** Patakon. Dr. Kacsóh Pongrácz, az országos nevű zeneszerző, kecskeméti főreáliskolai igazgató, miután a sárospataki főgimnázium érettségi vizsgálatán, mint kormánybiztos vett részt, a főiskola imatermében zenetörténeti előadást tartván, eleven és rokonszenves érdeklődést keltett maga iránt mindenfelől. A tartalmas és tanulságos előadás kedves élvezetet nyújtott az összegyűlt nagyszámú közönségnek. Az előadás tartalma a zene fejlődéstörténetének tömör összefoglalása volt. Uj dolgot dr. Kacsóh nem mondott, ilyet a dolog — és az ugyszólván rögtönzött előadás természeténél fogva töle most várni nem is lehetett, de amit előadott, azt világos, szabatos, népszerű, de mindamellett is választékos stílusban mondotta. Az előadás illusztrálását szolgáló zongoraszámok is nagy mértékben megnyerték a közönség tetszését, mert Kacsóh keze alatt a zongora beszél, magyaráz s egyben a szívhez is szól. A közönség az egy óránál is tovább tartó előadást és zongora számokat odaadó figyelemmel, nem lankadó érdeklődéssel hallgatta és gyakori

tapssal, tetszésnyilatkozatokkal jutalmazta.

— **Tüzek.** Tapolybányán a rozoga kéményből kipattant szikrától meggyuladt egy földmives háza és a melléképületekkel porrá égett. — Utácson Dankó Györgyné az ebéd főzéshez állítólag szokatlan nagy tüzet rakott s eltávozott hazulról. Azalatt a tüzhelyről kiesett üszköktől meggyult a konyha s lángba borította a házat. Miután a lakók zöme kint a mezőn foglalatzkodott, segítség hiányában a tűz továbbterjedt és elpusztított 12 lakóházat melléképületeivel. Az összes kár 27.300 kor.

— **Táncitanítás.** Révész Imre táncitanár, ki városunkba már számos év óta a legnagyobb elismeréssel tanítja táncra az ifjuságot, junius hó 24-én kezdi meg a táncitanítást a „Nyul“ kerti nagytermében. Beiratások a „Pannonia“ szálló 4. sz. szobájában naponta d. e. 10—12-ig, folyó hó 24-től pedig a táncteremben a tanítás ideje alatt eszközölhetők.

— **Menetrendváltozások.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától azt az értesítést vettük, hogy a folyó évi május hó 1-től érvényes nyári menetrend tartama alatt a Budapest nyugoti pályaudvarról este 10 óra 15 percor Báziasra és Báziasról d. u. 4 óra 28 percor Budapest nyugoti pályaudvarra indított hálókocsi július hó 1-től augusztus hó 31-ig bezárólag Jassenován át Oravicára, illetve Oravicáról fog közlekedni. — A Hólak-nemsó-lednierónai h. é. vasuton érdekeltség kivánságára a személyszállító vonatok ismét az előző, azaz folyó évi május hó 1-je előtt érvényben volt menetrend szerint fognak közlekedni. Ennek folytán a délutáni vonat csatlakozással a Budapest felől oda érkező gyorsvonathoz korábban, azaz már d. u. 12 óra 20 percor indítatik; a délelőtti vonat ellenben Hólak—Trencsenteplieztől később, vagyis d. e. 9 óra 12 percor indul és így annak a Zsolna felől d. e. 9 óra 3 percor oda érkező személyvonathoz lesz csatlakozása.

— **Apró hírek. Adókiivetés.** A III. oszt. adó kiivetése Sátoraljauhelyben folyó évi július hó 10-én veszi kezdetét: espedig a városháza nagytermében. — **Szabolcsvármegyei fiók.** A sárospataki takarékpénztár Vencsellőn fiókintézetet állított fel. — **Só árák szabályozása.** A pénzügyminisztérium folyó évi július hó 1-től a só árát újból szabályozta. Az eladási árak lapunk hirdetési rovatában olvashatók.

— **Nagyszebeni földhitel intézet** kölcsönt közvetítő ügynöksége törlesztéses jelzalog körszöveget nyujt oly előnyös feltételek mellett, amit semmi más intézet nem nyujthat. Megbízásokat elfogad és részletes utbaigazítással szolgál **Maár Béla** Széchenyi-tér 9. (Fénykép. műterem Juhász féle ház).

GYERTYÁNLIGET

Maramaros megye

a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vízeögyintézet.

Csodálatos, szép magas fekvés, por és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. — Teljesen berendezett vízeögyintézet. Legradikálisabb gyógyszer: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Könnyelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október. Vasúti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és jó kocsit.

Interurban telefon. **A fürdőigazgatóság**

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**
Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó.**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

38218/IV—1911. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi junius hó 24-én 72012. szám alatt kelt rendelete értelmében a sóárak folyó évi július hó 1-től jövő 1912. évi junius 30-ig terjedő érvényvel újból szabályoztatván, ezen kir. pénzügyigazgatóság kerületében levő tokaji m. kir. sóhivatalra nézve, a konyhasó (szigetkamarai) eladási ára a kincstári sóraktárakból 100 klgr. után 21 korona 91 fillérben, a marhasó ára pedig 100 klgr. után 9 korona 62 fillérben állapított meg.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Sátoraljaújhely, 1911. június 27-én.

Eisenmann,

kir. tanácsos, pü. igazgató.

2034/1911. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmecei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak Keller Sándor (nős Weisz Annával) elleni ügyében a végrehajtási árverés 257 kor. 03 fillér tőke, ennek a kielégítésig járó 5% kamata 17 kor. 60 fillér már megállapított, valamint 21 kor. jelenlegi és a még felmerülő költségek, továbbá az ezennel csatlakozó végrehajtónak kimondott Keller Sándorné 2880 kor. tőke és ár. iránti követelése kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a és az 1908. évi XLI. t.-czikk 21. és következő §-ai értelmében a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék és a királyhelmecei kir. járásbíró területén fekvő,

1. a kisujlaki 37. sz. betétben A. I. 56/1. 56/1. 56/2—a. hr. sz. alatt felvett és Keller Sándor nevében álló ingatlanra 240 koronában,

2. a kisujlaki 37. sz. betétben A. II. 146. 150. hr. sz. alatt felvett és Keller Sándor nevében álló ingatlanra 876 koronában és

3. a kisujlaki 38. sz. betétben A. + 65. hr. sz. alatt felvett ingatlanból Keller Sándor nevében álló felerészre 41 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetett és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1911. évi július hó 21. napjának délelőtt 10 órákor Kiszulakon, a község házában megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 24 kor., 87 kor. 60 fillért és 4 korona 10 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letétét igazoló elismervényt annak átszolgáltatni.

Királyhelmecezen a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1911. április hó 20. án.

Horkay,
kir. bíró.

Világhírű jó s olcsó természetes ásványvíz!

Gróf Schönborn-Buchheim Károly
beregmegyei uradalomból

A Iuhi Erzsébet

gyógyforrás

Gyomor bajok elleni specificum.

Elsőrangú üdítő és asztali ital!
Egyenrangú a Giesshübivel!

Polenai gyógyforrás

Elsőrangú diétetikus víz, legüditőbb asztali víz. Borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Egyenrangú a krondorfi vízzel.

Szolyvai gyógyforrás

Dr. Kóti, dr. Bókai, dr. Widder-Hoffer, dr. Than, dr. Irsai Arthur, dr. Podor József tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik ótvagytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz!
Egyenrangú a bilini vízzel!

Vezérképvislet és raktár:

Berkovits Hani kereskedőnél

Sátoraljaújhely (Vöröskör épület.)

Megnyilt

Müller Dezső

uri és női divatruháza

Rákóczi-utca 6. (Kispiacz)

a legszebb ujdonságokkal.

Szolid és pontos kiszolgálat.

Marx Email

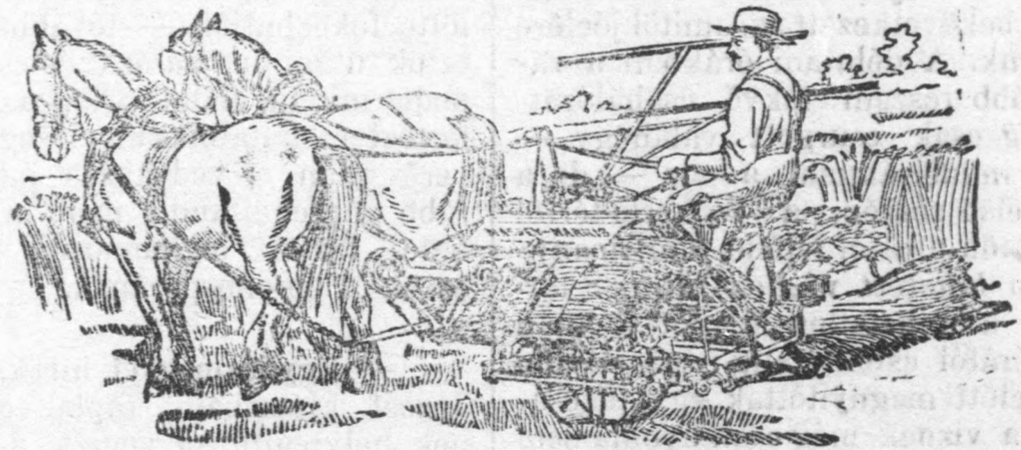
padlófénymáz

tartósságánál és gyorsan száradó képességénél fogva utólérhetetlen kiváló minőségű padlókenő.

Egyedüli raktár Sátoraljaújhelyben:

Ifj. Klein Jakabnál

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszálo aratógép és földmívelő eszközök

gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Arjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

A PERONOSPORA ELLEN

idejében permetezzünk

valódi Bixeni Kristály-Azurinnal

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer mint a kétkő mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

Kérjen ingyen-prospektust.

Magyarországi főraktár:

MOLNÁR M. és TÁRSAI

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest, VI., Gyár-utca 21 g.

Rézkénpor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

Eladó

egy „Dürkopf“-féle használt bicikli jutányos árban.

Czím a kiadóhivatalban.

Schunda-féle

cimbalmok

jutányos áron részletre is kaphatók

Sátoraljaújhely, Deák-utca 3.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipari Részvénytársaság Sátoraljaújhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű

darabos meszet,

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipari Részvénytársaság.

Sürgőhyczim: Mészársaság Saujhely.

Telefon szám: 32.

A kész szőlővédelmi porok közt legrégebbek és ma is legáltalánosabban el vannak terjedve:

a Dr. ASCHENBRANDT porok.

És pedig a

BORDÓI POR a levelek és vesszők peronosporája és a

RÉZKÉNPOR a fűrtperonospora és lisztharthat ellen.

Ezen utóbbi szer segítségével a múlt évben sikerült sok ezer hold szőlő termését teljesen megmenteni.

A bordói por ára kg.-ként 50 kg-os zsákokban 64 fillér,

kisebb zsákokban 68 fillér,

A rézkénpor ára kg.-ként 50 kg-os zsákokban 44 fillér,

kisebb zsákokban 48 fillér,

Vezérképvislet:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A porok azonkívül kaphatók: Lázary Gyulánál Terezon; Abaffy Lászlónál Szerencsen; Goldstein H.-nál és Kovácsik G.-nél Tolcsván.

Keresek

haszonbérletre 100—150 kat. holdnyi, jó minőségű szántóföldet, amely Sátoraljaújhelytől legfeljebb 40 km. távolságra fekszik. Előnyös, ha a szántóföld mellett kastély és 2 vagy 3 pár lóra való istálló is lenne.

Papaszovics Demeter,

bolgár kertész

Sátoraljaújhely,

Mandel Ignác-szálloda.